

УДК 339.137.2

JEL Classification: L13

Сизоненко Ю. С.,
здобувач вищої освіти 3 курсу,
спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв
Мікуляк К. А.,
асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Необхідність змін в аграрному секторі є передумовою досягнення конкурентних переваг для його розвитку у ринковому середовищі. Вдосконалення аграрних відносин та якісне оновлення галузі потребує комплексного характеру здійснюваних заходів та розробки методології усунення провалів ринку, мінімізації проявів недосконалої конкуренції.

Сучасні трансформаційні процеси спонукають та примушують вітчизняних виробників аграрного сектору виготовляти продукцію високоефективну і конкурентоспроможну на внутрішньому і зовнішньому ринках, з огляду на врахування постійно зростаючої ролі нецінових форм конкуренції, тобто посилення вимог до якісних характеристик готової продукції [5].

Показники виходу продукції на одиницю площі і споживаних ресурсів залишаються низькими, а розрив між нашою країною і розвиненими країнами світу за даними показниками неухильно збільшуються не на нашу користь.

Визначальними підвалинами розвитку аграрного сектору у ринковому середовищі є створення сприятливих умов для розвитку підприємництва та зменшення втручання держави в економічну діяльність суб'єктів аграрного сектору [4].

Питанням розвитку конкурентоспроможного аграрного сектору в ринкових умовах присвячено праці вітчизняних науковців, до числа яких належать С. Л. Ганначенко, І. О. Іртищева [3], С. Ю. Боліла [2] та ін.

Однією із найважливіших стратегічних цілей аграрної та економічної реформи є заміна адміністративно-розпорядчих методів господарювання переважно економічними, заснованими на законах ринку.

Не менш значущою стратегічною метою аграрного реформування вважається створення багатуукладної економіки, необхідної для розвитку ринкових відносин в аграрній сфері.

Аграрні перетворення потрібні і важливі не самі по собі, а як умова підвищення ефективності виробництва, забезпечення продовольчої безпеки країни.

На продовольчому ринку існує хоча і неповноцінна, але реальна конкуренція між вітчизняними і зарубіжними товарами, які, завдяки значній державній підтримці, цілком конкурентоспроможні з українськими продуктами [4].

Сільське господарство стає затиснутим між постачальниками засобів виробництва, які диктують монополю високих цін, і посередниками, що не допускають в повному обсязі до аграріїв фінансові потоки від продажу продуктів харчування. Можна сказати, що галузі, які постачають сільському господарству промислові товари і послуги, виконують роль своєрідного спускового механізму, що запускає “снігова куля” інфляції. Аграрії, вимушені купувати їхню продукцію за завищеними цінами, не мають можливості “котити” цей ком далі, оскільки, як зазначалося, на продовольчому ринку в основному переважають закони ринкової конкуренції, що стримують рівень цін на продукти харчування [5].

Наразі найбільш конкурентоспроможною є лише агропродовольча сировина, але з урахуванням системної кризи економіки рівень конкурентоспроможності постійно знижується. Внутрішній ринок не в змозі забезпечити конкурентне середовище для “випробування” товарів і технологій [1, с. 105].

Високі процентні ставки, недостатня підтримка сільського господарства з боку держави призводять до того, що сільськогосподарські підприємства повинні розраховувати в основному на власні кошти. Все це свідчить про необхідність отримання не тільки стійких, але і більш високих доходів. Пошук шляхів збільшення доходів є важливою передумовою для ведення розширеного відтворення в сільському господарстві. Підвищення стійкості сільськогосподарського виробництва як найбільш схильного до впливу різних умов ланки агропромислового комплексу забезпечить можливість відтворення всіх його взаємозалежних складових частин, що є єдиною системою [2].

Досягнення конкурентних переваг для розвитку аграрного сектору в умовах ринкової економіки вимагає створення чи модернізації конкурентних механізмів та розробки ефективних засад захисту і розвитку конкурентних відносин на ринку.

Список використаних джерел

1. Апопій В. В. Внутрішня торгівля в АПК України: ефективність взаємодії : монографія. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2007. 386 с.
2. Боліла С. Ю., Федорова Т. В., Мілюський В. І. Підвищення конкурентоспроможності сільського господарства України на основі інноваційних факторів. URL: http://www.rusnauka.com/34_NIEK_2010/Economics/75187.doc.htm.
3. Іртищева І. О. Функціонування агропродовольчої сфери регіону на засадах інноваційного розвитку. URL: http://www.agroin.org/statti/irtysheva_5.html.
4. Лагутін В. Д., Романенко В. А., Уманців Ю. М. Конкурентоспроможність національної економіки : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 296 с.
5. Україна зменшує імпорт та збільшує експорт сільськогосподарської продукції. URL: <http://ab.org.ua/ukrayina-zmenschuye-import-ta-zbilshuye-eksportsilskogospodarskoyi-produktsiyi>.